

אורי אבנרי

ענונה

במדור זה יענה אורי אבנרי על כל שאלה כנה שתופנה אל הרשימה החדשה. אם יש לך שאלה המטרידה אותך, או שנשאלת ולא היתה לך תשובה עליה - שלח אותה אל המערכת. אנא, נסחה בקיצור, כדי למנוע מאיתנו את הצורך לקצר את מכתבך בצורה שלא תיראה לך.

איך יופיע "העולם הזה"?

● **אצביע בהתלהבות בעד "רשימת העולם הזה" - כוח חדש". רק בעייה אחת מטרידה אותי: איך יופיע "העולם הזה", כששני עורכיו יישבו בכנסת? האם לא ייפגע ה"שבועון" שהוא חשוב מכל? (אריק גור, טבריה)**

עורכי העולם הזה כבר הכינו תוכנית-אב למיקרה זה. הבעיות נבדקו בקפדנות, וגובשו פתרונות מעשיים. הדבר יחייב שינויים מסויימים בלוח-הזמנים של העתון, מבלי שייפגעו טיבו ואופיו. מאידך תשתלב הפעולה ככנסת היטב עם הפעולה של העתון, כך שתביא תועלת רבה גם ל"שבועון", בחלקו הקידומי. כשעה שהחליטו להציג את מועדומתם לכנסת, היה ברור לעורכים שהם מקבלים על עצמם עול נוסף, שיאריך בהרבה את יום-עבודתם ושבוע-עבודתם. הם לא היו מקבלים החלטה זו, לולא היו מוכנים לכך.

בעיה של איוון

● **יש לי אמון בלתי-מוגבל באורי אבנרי ובשלום כהן. אותם אני מכירה מקריאה מאז הייתי בת 16. אבל אני מכירה את שאר המועדמים. הם עושים אמנם רושם טוב, לפי התיאור שפירסמתם, אך האם זה מספיק כדי לכוון בערם? (מרים אבישי, רמת-גן)**

אם יש לך אמון מלא בשלום כהן ובי, עליך גם להאמין לנו שבחרנו את שותפינו למיבצע גורלי זה במלוא ההכרה, שקול-הדעת והאחריות.

דת - כן, מסחר - לא!

● **כיצד אתה, בתור "העומד לימין המוסר", מתנגד ומגנה את ערכי הדת, שהיא - ורק היא - המסגרת האי-תנה ביותר למוסר? (מנחם פוסרינג, יוחנן לובינר, יוסף שויגור וחיים רובינשטיין, פדרס-יחנה)**

איננו מתנגדים לדת. אנו מתנגדים לכפייה הדתית. זהו דבר והיפוכו. אנו מכבדים כל רגש דתי אמיתי, במידה שהוא מעלה את בעליו לרמה מוסרית גבוהה יותר. על כן הרצנו את מארטינ בובר, ועל כן אנו מעריצים את הפרופסור סימון ואת כל אותם אלפי האנשים המנהלים את חייהם בטהרה ותוך אבחנה-יוולת, כמצוות דתם. אנו מתנגדים בחריפות לעסקנים הסותרים ברגשות הדתיים, ההופכים את דתי-ישראל קרדום לחפור בו, התומכים במימשל הצבאי תמורת רשיון של בנק, הגיבורים של תל-גיבורים. אנו קוראים לכל אדם דתי להצטרף אלינו, כדי להציל את הדת מידי העסקנים והסוחרים. אנו גאים על כך שדתיים לא-מעטים, כמו הממציא אלכסנדר זרחנין, שהוא שומר-מצוות אדוק, הביעו בפומבי את תמיכתם בנו. הפרדת הדת מן המדינה אינה סיסמה אנטי-דתית. להיפך, היא סיסמה פרו-דתית. כי רק היא תציל את הדת מהסתאבות, משלטון של רבנים שכירי-המדינה ועסקנים שכירי-המפלגה. היא תיתן הודמנות לכל הדתיים האמיתיים לצאת למסע חוש תלחית הדת היהודית.

מי נאמן למדינה?

● **הרצון לראות את "העולם הזה" מופיע גם אחרי ה"בחירות, השאיפה לתת למתנגדי הכפייה הדתית דובר כי כנסת, וכו' - אינם שקולים כנגד החשד באי-נאמנותכם לאינטרסים האמיתיים של המדינה... לדעתך, תפקידכם החשוב ביותר בתקופה הקרובה הוא לפרוש בפני קוראיהם את תוכנית-השלום שלכם, באופן שתבטא את המאווים של אזרחים כה רבים שמדינה זו תתקיים גם בעוד חמישים ומאה שנה (י. אכר, אחוזה, חיפה)**

נאמנות למדינה ולבטחונה אינה מתבטאת בדיבורים, אלא במעשים. איננו נמצאים במצבם של עסקנים קשישים, החיבים להכריז הכרזות על נאמנותם למדינה ולצה"ל. רשימת העולם הזה - הכוח החזק היא היחידה בבחירות אלה שבראשם עומדים חיילים קרביים, אנשי-קומנדו שהשתתפו בעשרות קרבות ונפצעו בפעולה.

לכן אני מציע להסיר את כל הדיבורים האלה על נאמנות וכו' מן השולחן. אשר לתוכנית-השלום: שום בטאון או גוף במדינה לא עסק בתיכנון מפורט של מיבצעי שלום כמו העולם הזה. כתבנו על כך מאות מאמרים - ופשוט אין אפשרות פיסית, בגבור לות הזמן והאמצעים העומדים לרשותנו, לחזור על כך. אנו סומכים על רבבות קוראיינו, ואתה ביניהם, שסיבירו את הדברים לכל הרוצה לשמוע.

תוכנית-השלום שלנו זכתה לתשומת-לב בינלאומית. בזכותה בלבד הוזמנתי להיעדות פרינצה, למרות התנגדות הממשלה. בזכותה נתבקשתי על-ידי ז'אן-פול סארטר, על-ידי עורכי ה"מונד" ועשרות עיתונים אחרים להסביר את גישתנו במאמרים שעוררו הר עמוק במרחב. בזכותה הסכימו כמה מגדולי העולם הערבי - שלא נפגשו מעולם עם כל ישראלי אחר - להיפגש עימי, כדי להתחכך על אפשרויות השלום.

מי שדואג באמת (ולא רק בפראזות) לקיום המדינה, בעוד חמישים ומאה שנה אינו יכול לתלות את כל תקותיו במירון-חימוש ניצחני, בו תעמוד ישראל הקטנה והענייה מול כל העולם הערבי, שיתפתח בהדרגה. הוא צריך לדרוש כי בעודנו מביאים כל קורבן לחישוב כוח-ההגנה של צה"ל, כדי למנוע התקפה עלינו, ננצל כל יום וכל שעה לפעולה נמרצת, מתוכננת ורבת-מעוף להשגת שלום עם אישים, חוגים ומדינות בעולם הערבי. אנו מציעים להטיל תפקיד זה על "מסכיל-שלום", מיניסטריון מיוחד שיוקם למטרה זו בלבד. נוסף על כל עשר לירות שאנו נותנים להגנה על המדינה - הבה וניתן לירה אחת למען השגת השלום.

קולנוע

סרטים בגידה ובגדים

הגירוי המתוק (ארמון דויד, תל-אביב; צרפת) בעל ואשתו חיים חיי-משפחה מאו-שרים. יום אחד מתאהב הבעל בבחורה צעירה ויפה. הוא בוגד באשתו. האשה מגלה את דבר הבגידה. היא לוקחת את הרובה מארון-הבגדים, רוצחת את בעלה. הסיפור הוא קלאסי. נכתבו עליו כבר אלפי ספרים. נעשו עליו מאות סרטים, והוא מופיע בכל עתון צהוב המכבד את עצמו. פרנסואה טריפו ניסה לקחת את הסיפור הסנסציוני הזה ולעשות ממנו סרט נטור-ליסטי. הוא יצר דמות של דיילת חמודה וטיפשה. נתן לעורך עיתון ספרותי להתאהב בה. הוא נתן להם לדבר כמו אנשים חיים, לנהל שיחות אמיתיות של אנשים אמיתיים, ולהתנהג כמו שמתנהגים בני-אדם.

האיש המבוגר מנסה למצוא תירוץ כדי להכיר את הנערה היפה שפגש. הנערה היפה מטפסת על נשים, ועל גברים, ועל גברים, הגבר הנשוי רב עם אשתו על עיתון שאבד, וקונה מתנות לבתו. האנשים מצולמים בכל תנועותיהם היומיומיות.

הרובוטים בגדים. אבל זה עדיין לא הופך את הסיפור הסנסציוני לנטורליסטי. היסודות האמיתיים, האנושיים, שנוספו לו, מתרופפים במהלך הסרט. האנשים, שנראו אמיתיים בהתחלה, הופכים לאס-לאט לשבויים בידי הסיפור. הרובוטים הסוגרים ופותחים ולתות, מדליקים ומכבים את האור. הגבר והנערה מבלים. האשה עושה סקני-דל. הילדה הקטנה מוסיפה נופך עצוב לכל העניין. הגבר רוצה לשאת את הדיילת לאשה. האשה האמיתית מגלה שהוא בגד בה. הדיילת מחליטה לעזוב את המאהב. המאהב עצוב. הוא רוצה לחזור לאשתו, וכן הלאה. כל המאורעות הללו, וצורת הטיפול בהם, לא איפשרו לגיבורים לצאת מכותרות העי-תונת הצהובה ולהפוך אנשים חיים. לא עור משחקי הטבעי הנהדר של פרנסואז דורליאק. לא עזרו הדיאלוגים הטובים. לא עזר העקב הנאמן של המצלמה אחר חייהם של האנשים, והבימוי הרגיש של טריפו.

אבל הבעייה של הגירוי המתוק אינה רק באופן ביצוע הרעיון, אלא גם ברעיון עצמו. הסיפור הדראמטי, השגרת, הנוש, על בגידה ורצח מתוך מניעים רומנטים, אינו מצדיק טיפול נוסף בכל צורה שהיא אלא אם המטפל רוצה להגיד דרכו דבר-מה חדש, ולטריפו לא היה שום דבר חדש להגיד.

ישראל

לא צריכים לשכב

מה מפיך פיו של מפיך סרטים? מרגליות כמובן. מי שרוצה לזודא את זה, צריך לפנות למאיר מגן. הוא מפיך-סרטים, ויש לו פה, "מחר אני נוסע לפאריס", אומר פיו של המפיך, "אני מתכוון לסיים שם את הסי-דורים בקשר לסרט הבא שלי".

הסרט שלפני הבא שלו היה פיצוץ בחצות. זאת הייתה קו-פרודוקציה ישראלית-צרפתית. הישראלי מרדכי נבון היה הצד הישראלי, והישראלי מאיר מגן היה הצד הצרפתי. **חצי-ישעיה של דומייה**. "הסרט הבא שלי יהיה סרט של סקצ'ים", ממשיך הפה, ואומר: "הסקצ' הראשון כבר מוכן. אשתי גמרה לכתוב אותו. יש לי גם שחקנית בשבילו". מי השחקנית? זה סוד. לא. הוא לא יכול להגיד. זה עדיין מוקדם מדי. הוא יכול רק לרמוז שהיא שיחקה בסוכריות מפורזלות, ושקוראים לה סופי דומייה. "כן, סופי דומייה בכבודה ובעצמה". הפה מחייך בצניעות, "היא כבר הייתה כאן, דרך אנב. זה היה מיד אחרי החתונה שלה, בירח-הדבש. היא טיילה כאן שלושה ימים. בכל הארץ. בעילום-שם, כמובן. אני נפגשתי איתה אז. היא התפעלה נורא ממוגנה-אוויר, והיא אמרה שיש כאן, בארץ הזאת, גברים חסונים ומפיקים נחמדים". מאיר מגן מוכן להישבע שהוא מפיך, ושהוא גבר, ושהוא האדם היחיד שהיא פגשה בארץ.

"בסרט שלי" מסביר הפה של מגן, בשעה שהוא גומע גמיעות חסונות מהקפה שלפניו, "היא תהיה זונה צרפתית, שנמאס עליה חיי-הפשע, והיא מחליטה לנסוע להת-בודד במקום הכי רחוק בעולם. היא מגיעה לאילת. באילת כולם מתייחסים אליה כאל אשה הגונה. היא מאושרת, ובסוף היא מת-חנת עם ראשי-העיר".

לנוני יש בעד. הוא עוד לא יודע מי יהיה ראשי-העיר. אבל זה לא כל-כך חשוב, כי הוא גם לא יודע מי יהיה הבמאי, או מי יתן את הכסף. בכל אופן, החווה עם השחי קנית כבר תחום. היא רק דרשה שיתנו גם לבעלה גי (סוכריות מפורזלות) ברוס תפקיד בסרט. יתנו לו. כי הוא שחקן טוב.

פיו של המפיך משתחרר מהקפה, מתכווץ בצער, ומוציא מתוכו את המנוולוג הבא: "הצדה היא שבארץ אין שחקניות. צריכים להביא אותן מחוץ-לארץ. בארץ יש רק שחקניות תיאטרון. קולנוע זה נחשב למקצוע לא מכובד. יש לזה סיבה פשוטה מאוד. הבחורות בארץ חושבות שכדי להיות כוכבות-קולנוע צריך לקיים יחסים עם הב-מאי. אבל זה לא נכון. זוהי שטות."

גאולה נוני, למשל, שיחקה בסרט פיצוץ בחצות תפקיד של המזכירה של ריימון פלגרו. בסרט הם נמשכים קצת האחד אל השני. כשהם התחילו לעבוד, הוא אמר שהוא לא יכול לשחק את התפקיד באופן טבעי, אם הוא לא מכיר אותה מקרוב. אז הוא הזמין אותה לארוחת-ערב, וכשהם ישבו הוא נגע לה ברווע. ומה היא אמרה לו מיד? היא אמרה לו: יש לי בעל ואני אוהבת אותו. הוא לא הבין, בכלל, בקשר למה היא אומרת את זה. אני בכלל לא דיברתי איתה על הבעל שלה. הוא אמר. עם רינה גנור זה אותו הדבר. גם היא אוהבת את החבר שלה.

בחלוק שקוף. "זהו. בקשר למה סיפרתי את זה? אה כן. זה מזכיר לי מה שקרה לי עם אן זרחנין. זאת שהיתה האמא של קתרין דנב במטריות שרבורג".

הוא דיבר איתה רק שתי מילים, ורק דרך הטלפון, ובכל זאת הוא מיד מצא חן בעיניה. הוא לא אמר לה שום דבר מיוחד. רק שיש לו תפקיד בשבילה בסרט פיצוץ בחצות.

אחר כך, לאחר שהתפקיד ניתן לפסל פטי, היא אמרה לו שזה לא חשוב. היא הייתה רוצה להכיר אותו, סתם, הקול שלו בטלפון מצא-חן בעיניה.

היא הזמינה אותו לביתה, וכשהיא ראתה אותו, היא אמרה לו שהוא נראה בדיוק כמו הקול שלו. הוא נורא מצא חן בעיניה, וזה בלי שום קשר לתפקיד שלו כמפיך. היא אמרה לו את זה בפירוש. היא אמרה שלא נורא. שהתפקיד לא כל-כך חשוב לה. העיקר שהוא מצא חן בעיניה, ואולי, אם לא בסרט הזה, או בסרט הבא שלו יהיה לו איזה תפקיד בשבילה. את כל זה היא אמרה בחלוק בית שקוף.

"שום דבר לא קרה", מסכם פיו של המפיך, "הבטחתי לה שאני אמצא לה תפקיד בסרט הבא שלי, וזהו. אבל בקשר למה סיפרתי את זה? אה, כן, בקשר לסרט הבא שלי. אז זהו. זה כל מה שאני יכול להגיד על הסרט הבא שלי. כל השאר אינו ניתן לפירסום".

סופי דומייה

שמש וגברים חסונים